

การศึกษาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ระบบการติดตามผลและประเมินผล
ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน

ผลงานลำดับที่ 2

ของ

นางสุทัศนีย์ สืบวงศ์แพทย์

เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 8

ขอประเมินตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวางแผน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช.

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

พฤศจิกายน 2540

12 05.6
๑778๑
2540

สำนักงานคณะกรรมการ
และสวัสดิการสังคม

00545

การวิเคราะห์ระบบศึกษา

คำนำ

การพัฒนาที่ท้าทายต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทย คือ การพัฒนาศักยภาพคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพ และสมรรถนะของคนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดการยกระดับความคิดของการพัฒนา คือ การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศทั้งร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผล

ศูนย์ส่งเสริมราษฎรประจำหมู่บ้าน เป็นองค์กรประชาชนในระดับหมู่บ้านที่เกิดขึ้นเพื่อกระจายบริการด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมไปสู่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และเป็นธรรม ประชาชนผู้ด้อยโอกาส และประสบความทุกข์ยากเดือดร้อนจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ด้วยความเอื้ออาทรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของชุมชน สถาบันครอบครัวและชุมชน จะได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐผ่านองค์กร ประชาชน ที่เรียกว่า ศูนย์ส่งเสริมราษฎรประจำหมู่บ้านนี้

การศึกษาวิเคราะห์ระบบติดตามผลและประเมินผล ศูนย์ส่งเสริมราษฎรประจำหมู่บ้าน ฉบับนี้ เห็นว่าการติดตามผลและประเมินผล เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารที่มีความสำคัญต่อการบริหารแผนงานโครงการให้ประสบผลสำเร็จ นอกเหนือจากกระบวนการวางแผนและการนำแผนไปปฏิบัติ

การศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการติดตามผลและประเมินผล เพื่อแสวงหาวิธี การและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถปฏิบัติได้จริง ย่อมมีคุณค่าต่อศูนย์ส่งเสริมราษฎรประจำหมู่บ้าน ที่เป็นองค์กรของประชาชน และกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมราษฎรประจำหมู่บ้านในการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในที่สุด

ในการศึกษาวิเคราะห์เรียบเรียงเอกสารฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับการสนับสนุนช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก นายอิระวัชร จันทรประเสริฐ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเอกสาร และการศึกษาข้อมูลภาคสนามในหน่วยงานและพื้นที่ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมประชาสัมพันธ์อย่างดียิ่ง ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณท่านอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเพื่อนข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์ ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค คณะกรรมศูนย์สังเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน และประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาทั้งในด้านการรวบรวมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ การให้ข้อคิดเห็นและตอบข้อซักถามในการสัมภาษณ์ และการตรวจเยี่ยมศูนย์สังเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านในพื้นที่ของผู้ศึกษาเป็นอย่างดีจนการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ด้านความรู้วิชาการ และเป็นแนวทางประกอบการ พัฒนาและทบทวนปรับปรุงระบบติดตามผลและประเมินผลแผนงานโครงการต่าง ๆ ให้กับผู้อ่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามสมควร

สุทัศน์ สีบวงศ์แพทย์

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

พฤศจิกายน 2540

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหาที่ศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.3 วิธีการศึกษา.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	5
บทที่ 2	
ทฤษฎีและกรอบแนวคิดเกี่ยวกับระบบการติดตามผลและประเมินผล...	7
2.1 ระบบการติดตามผล.....	8
2.1.1 ความหมายของการติดตามผล.....	10
2.1.2 ความสำคัญของการติดตามผล.....	12
2.1.3 ประเภทของการติดตามผล.....	13
2.1.4 แนวทางและวิธีการติดตามผล.....	13
2.1.5 ประโยชน์ของการติดตามผล.....	17
2.2 ระบบการประเมินผล.....	18
2.2.1 ความหมายของการประเมินผล.....	18
2.2.2 ความสำคัญของการประเมินผล.....	20
2.2.3 ประเภทของการประเมินผล.....	22
2.2.4 แนวทางและวิธีการประเมินผล.....	27
2.2.5 ประโยชน์ของการประเมินผล.....	37
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามผลและประเมินผล.....	38

บทที่ 3	นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการติดตามผลและประเมินผล	
	ในปัจจุบัน	41
3.1	สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในปัจจุบัน.....	42
3.2	นโยบายและแนวทางการติดตามผลและประเมินผลตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).....	44
3.3	ทิศทางและแนวทางการติดตามผลและประเมินผล งานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ในปัจจุบัน.....	49
3.4	ทิศทางและแนวทางการติดตามผลและประเมินผล ของกรมประชาสงเคราะห์ในปัจจุบัน.....	51
บทที่ 4	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระบบติดตามผลและประเมินผล	
	ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	56
4.1	แนวทางในการพัฒนาระบบติดตามผลและประเมินผล ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	57
4.1.1	การกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของโครงการ ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	57
4.1.2	การกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานขององค์ประกอบ ที่สำคัญของโครงการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน..	64
4.1.3	การวัดความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการ ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	72
4.1.4	การพัฒนาระบบติดตามผลและประเมินผลศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	76

4.2	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระบบติดตามผลศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	84
4.3	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระบบประเมินผลศูนย์สงเคราะห์ ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	91
บทที่ 5	ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดที่สำคัญของระบบติดตามผล และประเมินผลศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	96
5.1	ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดด้านการพัฒนาระบบ.....	97
5.2	ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดด้านกระบวนการของระบบ.....	98
5.3	ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดด้านการปฏิบัติตามระบบ.....	99
บทที่ 6	บทสรุป.....	101
6.1	สรุป.....	101
6.2	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	104
6.2.1	การปรับปรุงแนวทางการพัฒนาระบบติดตามผลและ ประเมินผลศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน.....	104
6.2.2	การปรับปรุงแนวทางการนำระบบติดตามผลและ ประเมินผลศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ไปปฏิบัติ.....	106
	บรรณานุกรม.....	108
	ภาคผนวก	110